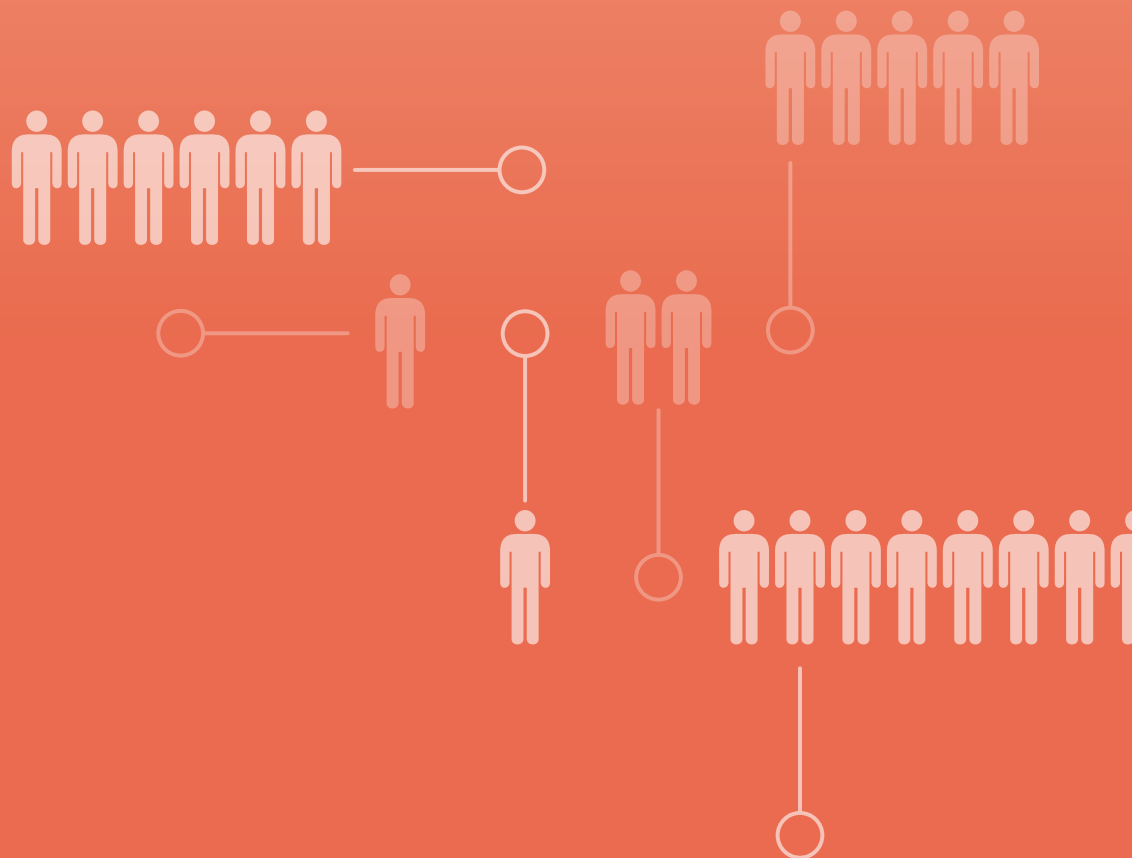

Forvaltning og oplevelser af § 18-midler

– en interviewundersøgelse blandt udvalgte kommuner og
frivillige sociale organisationer

Udarbejdet af Frivilligrådet

Publikationen er udgivet af:

Frivilligrådet

Stationsvej 10

9460 Brovst

Tlf.: 33 93 52 93

E-mail: info@frivilligraadet.dk

www.frivilligraadet.dk

Forvaltning og oplevelser af § 18-midler

December 2020

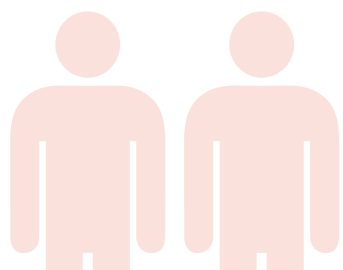
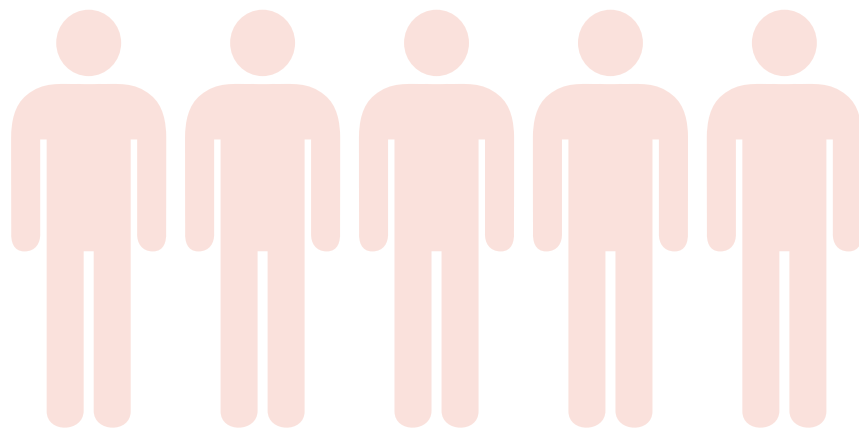
1. udgave, 1. oplag

Layout: 4PLUS4

ISBN: 978-87-996708-7-1

Indhold

1. Introduktion	4
2. Gode erfaringer fra kommuner og frivillige organisationer	5
3. Udviklingen i kommunernes støtte til frivilligt socialt arbejde	8
4. Kommunernes uddeling af § 18-midler.....	9
5. Politisk prioritering af det frivillige sociale område	11
6. De frivillige organisationers perspektiver	12
7. § 18-midlernes betydning for organisationerne.....	16
8. Metode og data	17

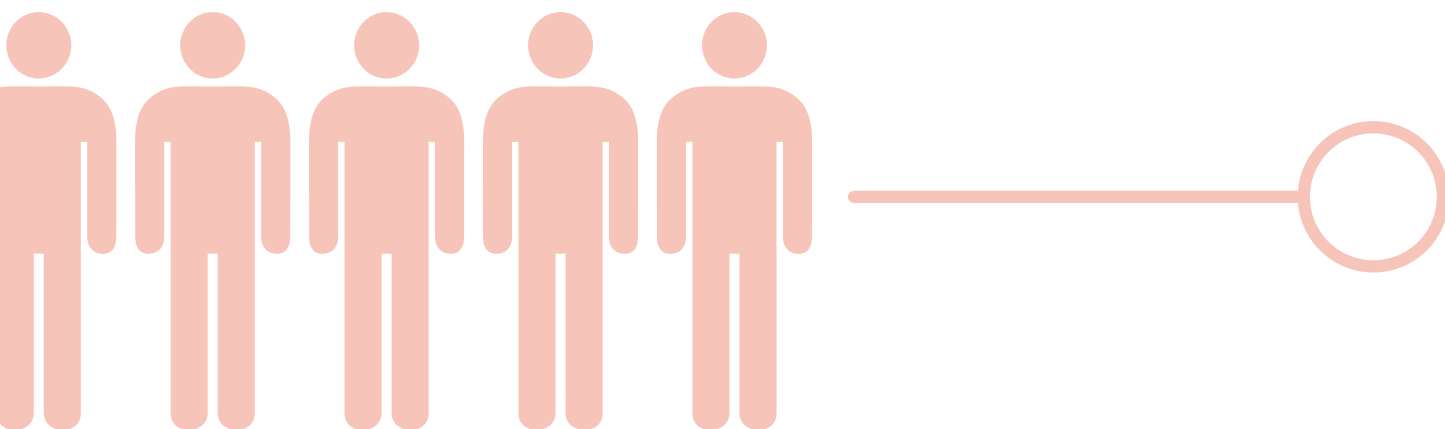

1. Introduktion

Landets kommuner skal ifølge servicelovens § 18 samarbejde med frivillige sociale organisationer eller foreninger. Kommunerne afsætter årligt et beløb til at støtte det frivilligt sociale arbejde, hvilket ofte er omtalt som § 18-midler. Kommunerne modtager kompensation herfor via statens bloktilskud. Rammerne for samarbejdet fastlægges af den enkelte kommunalbestyrelse, hvilket har medført store forskelle mellem kommunerne.

Frivilligrådet har i foråret 2020 gennemført en interviewundersøgelse blandt ti udvalgte kommuner og 23 frivillige sociale organisationer. Formålet hermed er at få et større indblik i kommunernes forvaltning af § 18-midlerne samt at få kendskab til de frivillige sociale organisationers oplevelse, hvordan tildelingen af midler fungerer, samt hvilken betydning støtten har for dem.

I denne rapport sammenfattes resultaterne af undersøgelsen, hvor bl.a. gode erfaringer fra både kommunerne og de frivillige organisationer er samlet til inspiration for andre.

2. Gode erfaringer fra kommuner og frivillige organisationer

Alle interviewede er spurgt om, hvad de synes fungerer særligt godt i forhold til kommunens uddeling af § 18-midler, samt om de har nogle gode erfaringer, som de gerne vil give videre til andre kommuner eller frivillige organisationer. Nedenfor er de mange gode erfaringer samlet under en række kategorier.

Informationer og viden om kommunens støtte til frivilligt socialt arbejde

- De frivillige organisationer benytter gerne kommunens hjemmeside til at søge informationer og viden, hvorfor det er vigtigt, at der er én side, hvor alle informationer såsom tildelingskriterier og ansøgningsfrister er samlet. Det er vigtigt, at alle oplysninger er opdaterede.
- De frivillige organisationer sætter stor pris på at få informationer om § 18-midlerne fra kommunen. Organisationer er fx glade for at få en påmindelse om ansøgningsfrist på mail samt få tilsendt invitationer til informationsmøder forud for en ansøgningsrunde.
- Kommunerne benytter gerne lokale nyhedsmedier fx lokalaviser til at oplyse om muligheden for at søge § 18-midler for at nå ud til så mange som muligt. Flere kommuner er også begyndt at bruge kommunens sociale medier.

Kommunikation og hjælp til ansøgning

- For at de frivillige organisationer altid ved, hvor de kan få hjælp eller stille spørgsmål, er det vigtigt, at der på kommunens hjemmeside under § 18-midler er opgivet en kontaktperson, som organisationerne kan skrive eller ringe til.
- Det er vigtigt med en tilgængelig medarbejder, som organisationerne kan stille spørgsmål og få hjælp fra. Det kan fx være en frivilligkonsulent. Flere kommuner har gode erfaringer med at være i løbende kontakt med de frivillige organisationer.
- I de kommuner, hvor der er et frivilligcenter, har flere af de frivillige organisationer været glade for, at der i frivilligcentret har været mulighed for at få hjælp til at lave sin ansøgning.

Tildelingskriterier

- Både kommuner og frivillige organisationer påpeger, at det er vigtigt, at tildelingskriterierne matcher organisationernes behov for støtte, hvad end det drejer sig om støtte til konkrete aktiviteter, opstart af nye initiativer eller støtte til drift. Kommunerne kan med fordel invitere organisationerne ind til en dialog om dette eller inddrage det lokale frivilligråd og/eller frivilligcenter.
- Nogle kommuner har gode erfaringer med at have meget brede målgrupper og kriterier, hvor andre har valgt særlige fokusområder. Der er fordele og ulemper ved begge dele.
- Flere frivillige organisationer påpeger, at det er vigtigt, at kriterierne er klare og simple, men samtidig heller ikke så overordnede, at det ikke er muligt at se, hvad de frivillige organisationer kan få støtte til.

Tidspunkt for ansøgning

- De fleste af de frivillige organisationer er godt tilfreds med én ansøgningsrunde om året.
- Flere kommuner har gode erfaringer med ansøgningsfrist i start oktober, hvor organisationer dermed søger om midler til det kommende år.
- For mange af de frivillige organisationer er det vigtigt, at de inden årets udgang ved, hvor meget de får i støtte det kommende år, så de kan planlægge deres aktiviteter ud fra dette.

Ansøgningsprocedure

- Både kommuner og frivillige organisationer ønsker, at det er så nemt som muligt at søge om § 18-midler. Flere kommuner har indført elektroniske ansøgningsløsninger, hvilket har krævet lidt tilvænning i organisationerne, men oftest har det fungeret rigtig godt, når organisationerne har fået lidt erfaring med det.
- I overgangen til elektronisk ansøgning har der været gode erfaringer med, at kommunen har haft særligt fokus på at tilbyde hjælp og indgå i dialog med organisationerne om, hvorvidt der er noget i ansøgningsproceduren, som med fordel kunne forbedres til næste gang.
- For de frivillige organisationer er det vigtigt, at de får en bekræftelse på, at deres ansøgning er modtaget.

Indstillinger og bevillinger

- Nogle kommuner har gode erfaringer med, at det lokale frivilligråd laver indstillinger til et politisk udvalg, hvor andre kommuner har gode erfaringer med, at det er kommunale medarbejdere, der behandler ansøgningerne inden de vurderes i et politisk udvalg.
- Når det er nødvendigt at reducere i de ansøgte beløb, er det forskelligt fra kommune til kommune, hvilken metode der fungerer bedst. Nogle foretrækker at tage stilling til hver enkel ansøgning, hvor andre reducerer alle ansøgte beløb med samme procentsats.
- Flere frivillige organisationer efterspørger en begrundelse for, hvorfor de ikke er blevet bevilliget hele det ansøgte beløb. Dette vil kunne hjælpe dem til at forbedre fremtidige ansøgninger samt give en større forståelse for bevillingsproceduren, som for nogle organisationer er uklar.

Inspiration og nye ideer

- En af kommunerne har gode erfaringer med at bruge opslag på kommunens Facebook, hvor frivillige organisationer fortæller om, hvad de har fået § 18-midler til, så det kan give inspiration til andre.
- Et par af de frivillige organisationer foreslår, at der kan laves en opfølgning på, hvad pengene bliver brugt til, som både kan tilgå politikerne, men også være til gavn for organisationerne, så de kan blive inspireret af hinanden. Et lokalt frivilligråd og/eller frivilligcenter kunne eksempelvis hjælpe med dette.

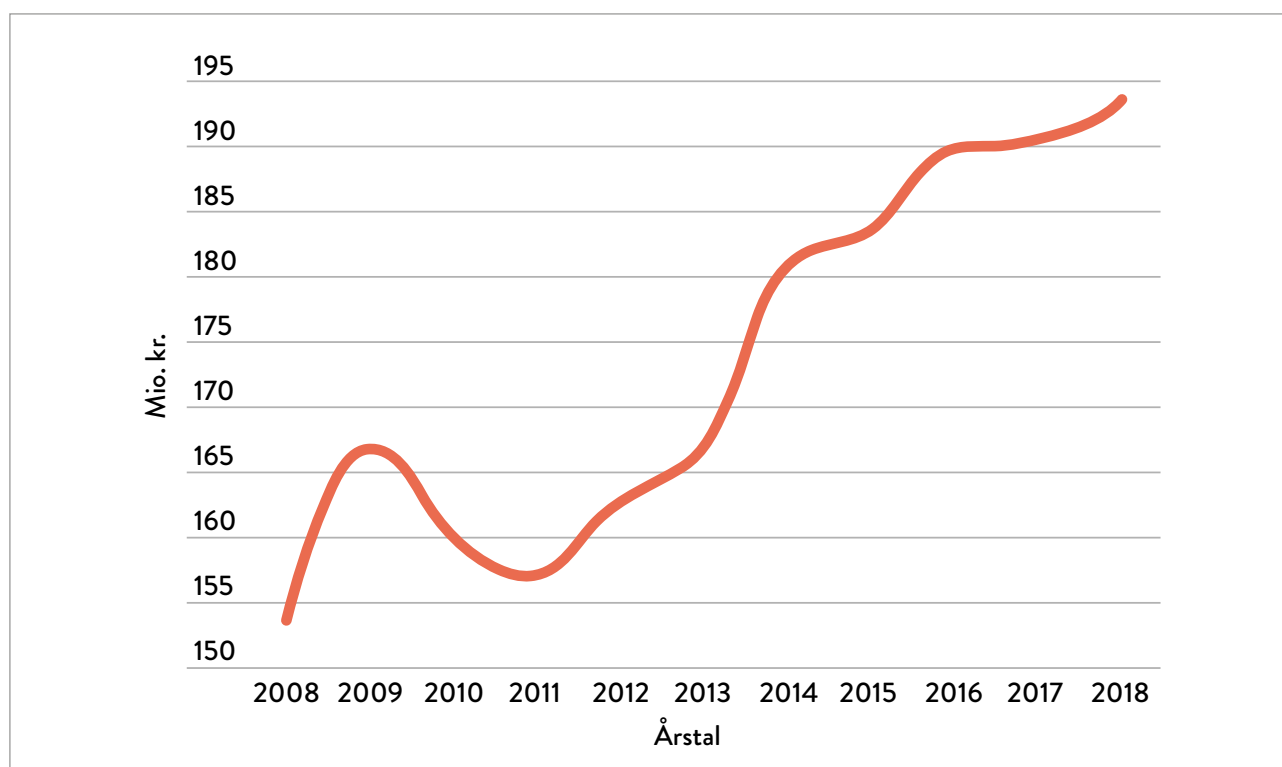
3. Udviklingen i kommunernes støtte til frivilligt socialt arbejde

Som baggrund for Frivilligrådets interviewundersøgelse er det ved hjælp af regnskabstal fra Danmarks Statistik undersøgt, hvordan kommunernes støtte til frivilligt socialt arbejde har udviklet sig i perioden 2008-2018.

På landsplan har der fra 2008-2018 været en stigning i kommunernes udgifter til frivilligt socialt arbejde på godt 40 mio. kr. Hvor der i 2008 var udgifter for ca. 153, er det steget til ca. 194 mio. kr. i 2018. Det svarer til en stigning på 26,1 procent (i faste priser 2018-niveau). På landsplan bliver der således brugt flere kommunale penge på frivilligt socialt arbejde i dag end tidligere, hvilket anses som værende en positiv udvikling.

Der er relativt store forskelle på, hvor meget de enkelte kommuner udbetaler i tilskud til det frivillige sociale arbejde pr. indbygger. I 2018 varierede § 18-støtten fra knap 96 kr. pr. indbygger i den kommune, der udbetalte mest, til knap 7,5 kr. pr. indbygger i den kommune, der udbetalte mindst. Kommunerne kan dog også støtte det frivillige sociale arbejde på anden vis end gennem § 18-midler.

Figur 1: Udviklingen i hele landets brug af § 18-midler i mio. kr. (faste priser 2018-niveau).

4. Kommunernes uddeling af § 18-midler

I de ti udvalgte kommuner er den medarbejder, som har ansvar for kommunens uddeling af § 18-midler, blevet interviewet. Der er blevet stillet spørgsmål om alt fra tildelingskriterier, målgrupper, ansøgningsprocedurer, bevillingsprocedurer til kommunens samarbejde med de frivillige sociale organisationer og begrundelser for, hvorfor kommunens ansøgningspulje har den størrelse, som den har. Hovedresultaterne opsummeres i de følgende afsnit.

Stor variation i kommunernes praksis

Der er stor variation i, hvordan kommunerne forvalter § 18-midlerne både i forhold til anvendelse, tildelingskriterier og behandling af ansøgninger. Kommunerne vurderer egen praksis som hensigtsmæssig, men der udtrykkes også et ønske om inspiration fra andre kommuner.

Forskellige politiske udvalg bevilliger midler

I kommunerne er det ofte det politiske udvalg, som varetager socialområdet og frivilligt socialt arbejde, der bevilliger § 18-midler til de frivillige sociale organisationer. I nogle kommuner er det dog valgt, at flere forskellige politiske udvalg behandler ansøgninger og har en pulje hver alt afhængig af, hvad midlerne søges til. Fx behandles ansøgninger fra organisationer, som laver aktiviteter for flygtninge, i integrationsudvalget. I nogle kommuner er det også valgt at lave et indstillingsudvalg, som er sammensat af repræsentanter fra flere af de politiske udvalg i kommunen.

Sagsbehandling i forvaltningen eller i det lokale frivilligråd

---

I mange kommuner behandles § 18-ansøgninger administrativt inden de forelægges for det politiske udvalg. Ofte vil en frivilligkonsulent eller lignende gennemgå ansøgninger i forhold til, om de lever op til tildelingskriterierne og på baggrund heraf lave indstillinger til det politiske udvalg.

Hvis kommunen har et lokalt frivilligråd kan de sagsbehandle ansøgninger og lave indstillinger til det politiske udvalg. I en af kommunerne med et lokalt frivilligråd har de valgt denne løsning med begrundelsen, at det lokale frivilligråd har et stort kendskab til de frivillige organisationer og ved, hvad der rører sig, samt hvilke behov, der er. I en anden kommune, som også har et lokalt frivilligråd, har de valgt, at frivilligrådet ikke er inddraget i selve uddelingen af midler, fordi de ser en risiko for, at frivilligrådets medlemmer vil have interessekonflikter eller være direkte inhabile i flere sager.

Midlerne går både til ansøgningspuljer og faste bevillinger

Kommunerne har frihed til selv at vælge, hvordan de forvalter § 18-midlerne. Alle ti kommuner har en pulje, som de frivillige sociale organisationer kan søge. Derudover har nogle kommuner valgt at afsætte midler til driftsaftaler, samarbejdsaftaler, faste bevillingshavere eller lignende. Det kan eksempelvis være midler til frivilligcentre, væresteder drevet af frivillige organisationer og andre større samarbejdsprojekter. Dette er mest udbredt i de kommuner, der giver en høj støtte pr. borger.

Størst støtte til aktiviteter, men også midler til drift i nogle kommuner

---

Det er forskelligt fra kommune til kommune, hvad § 18-midlerne gives til i de frivillige sociale organisationer. Overordnet foretrækker kommunerne, at støtten går til at gennemføre aktiviteter, hvor der ofte både gives midler til eksisterende og nye aktiviteter.

I forhold til at give støtte til drift, så er det mest udbredt i kommuner, som har en høj støtte pr. borger. De fleste kommuner giver dog ikke støtte til husleje og lønninger.

I en af de interviewede kommuner har man dog valgt, at man gerne vil støtte drift og lønninger, da det er svært at få midler til det andre steder. Organisationerne kan dog maksimalt søge om støtte på 200.000 kr. I en anden kommune har de valgt, at driftsstøtte kræver en samarbejdsaftale.

I de kommuner, som ikke giver støtte til drift, begrundes det bl.a. med, at ansøgningspuljen ikke er så stor, hvorfor det prioriteres at støtte aktiviteter, som kommer borgere mere direkte til gavn.

Forskellige metoder til at reducere i ansøgte beløb

Nogle af kommunerne modtager ansøgninger for et beløb, som er langt højere end puljens størrelse. Det har medført, at kommunerne har fundet forskellige metoder til at reducere disse beløb.

I en af kommunerne vurderes det først, om ansøgningerne lever op til kriterierne. Såfremt de gør det, så vil alle organisationer få en ligelig procentvis fordeling af det ansøgte beløb.

I en anden kommune blev tilskuddet i 2020 tildelt ud fra en fordelingsnøgle afhængigt af, om det er kontinuerlige eller enkeltstående aktiviteter, samt hvor mange deltagere, der er i aktiviteten. Fx kunne en kontinuerlig social aktivitet med 30 deltagere eller flere få en støtte på mellem 6.000 og 11.000 kr., hvor et enkeltstående arrangement kunne støttes med op til 3.000 kr. Kommunen oplevede, at fordelingsnøglen skabte gennemsigtighed og en større retfærdighedsfølelse blandt organisationerne.

De resterende kommuner reducerer beløb og prioriterer organisationer individuelt ud fra den pågældende kommunes tildelingskriterier.

Flest gengangere og få nye ansøgere

I alle ti kommuner oplyser de, at langt størstedelen af organisationerne, der søger § 18-midler, går igen år efter år. Der kommer ofte kun få nye organisationer til. Mulige forklaringer på dette kan være følgende:

- Organisationen ved ikke, at muligheden er der
- Organisationen har ikke brug for pengene
- Organisation synes, det er for besværligt at søge
- Organisationen har tabt modet, fordi de tidligere har fået afslag
- Organisationen tror ikke, at de er berettiget til støtte, selvom de er det
- Organisationen kan ikke få støtte pga. manglende vedtægter, cvr. nr. eller bankkonto

Flere af de ovenstående punkter kan håndteres ved hjælp af mere information til organisationerne og et større opsøgende arbejde.

5. Politisk prioritering af det frivillige sociale område

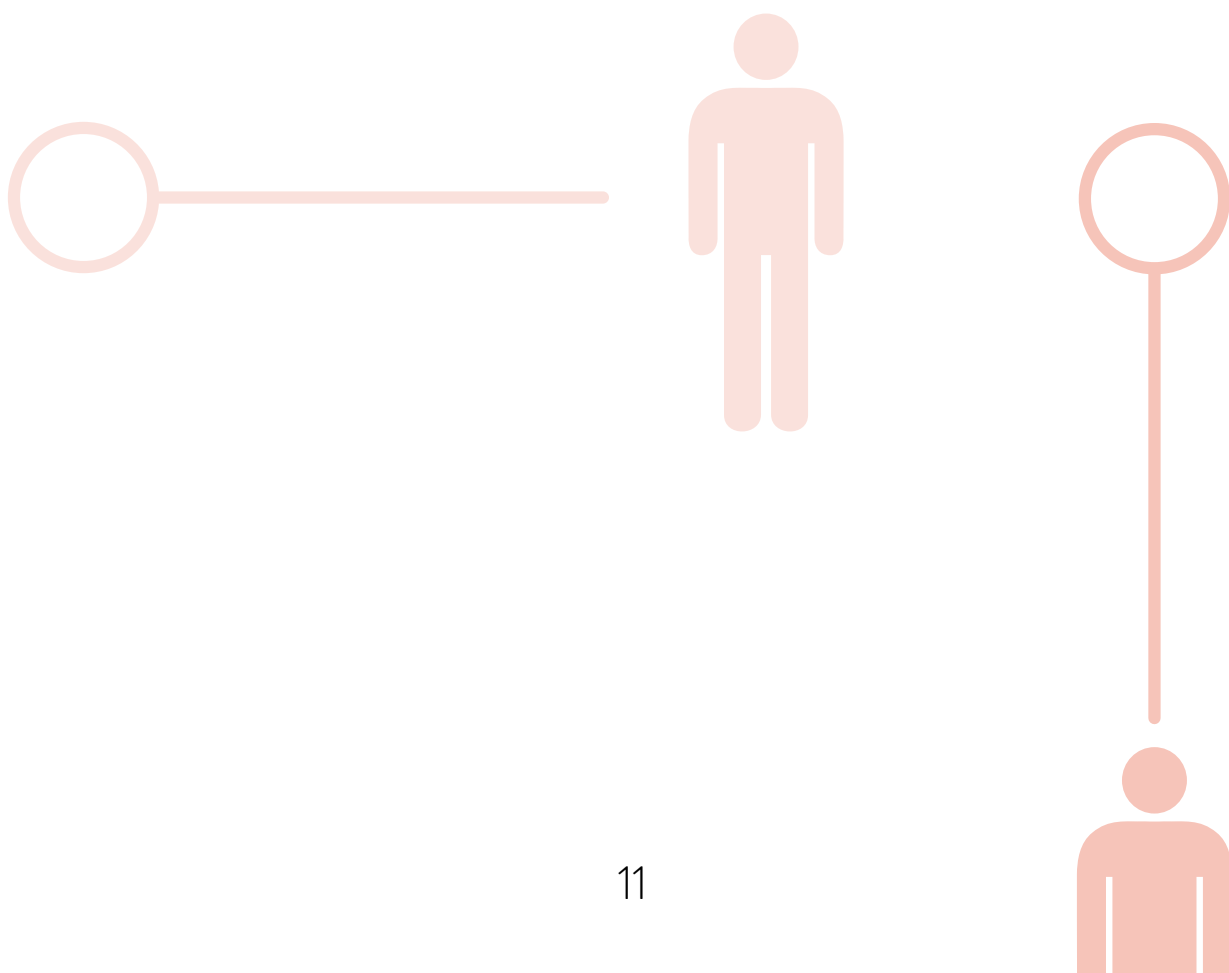
Blandt de interviewede kommunale repræsentanter (primært frivilligkonsulenter) oplyser størstedelen, at de har et indtryk af, at frivilligheden prioriteres højt af politikerne uagtet niveauet for § 18-støtte. Der er en væsentlig pointe i, at § 18-midlerne ikke alene kan give et fuldstændigt billede af, hvordan frivilligheden trives i den enkelte kommune.

Kommunerne kan understøtte frivilligheden på andre måder, fx ved at have et frivilligcenter, yde konsulentbistand, stille lokaler til rådighed, indgå samarbejder med driftstilskud med frivillige organisationer og uddele midler gennem en § 79-pulje til tilbud med aktiverende og forebyggende sigte.

Puljens størrelse kan ændre sig

Interviewundersøgelsen har vist, at opgørelserne fra Danmarks Statistik fra 2008-2018 ikke stemmer fuldstændig overens med kommunernes situation i 2020. I en af kommunerne med tradition for en stor § 18-pulje har der været en større nedgang pga. besparelser i kommunen. I andre kommuner, der tidligere har ligget lavt, er puljerne fordoblet. I de kommuner, der har oplevet en stigning i midlerne, angives pres fra råd og foreninger samt et politisk ønske om at styrke foreningsliv og at arbejde målrettet med at nedbringe ensomhed som argumenter for de store stigninger i § 18-puljerne.

6. De frivillige organisationers perspektiver

I hver af de ti kommuner er der udvalgt to til tre frivillige organisationer, som har modtaget § 18-midler til 2020. Disse er interviewet om, hvordan de oplever kommunens uddeling af midler, samt hvilken betydning støtten fra kommunen har for deres frivillige organisation og de aktiviteter eller indsatser, de laver. Den interviewede i organisationen er den person, som har stået for at søge § 18-midler. Hovedresultaterne opsummeres i de følgende afsnit.

Organisationerne er generelt tilfredse med kommunernes uddelinger af § 18-midler

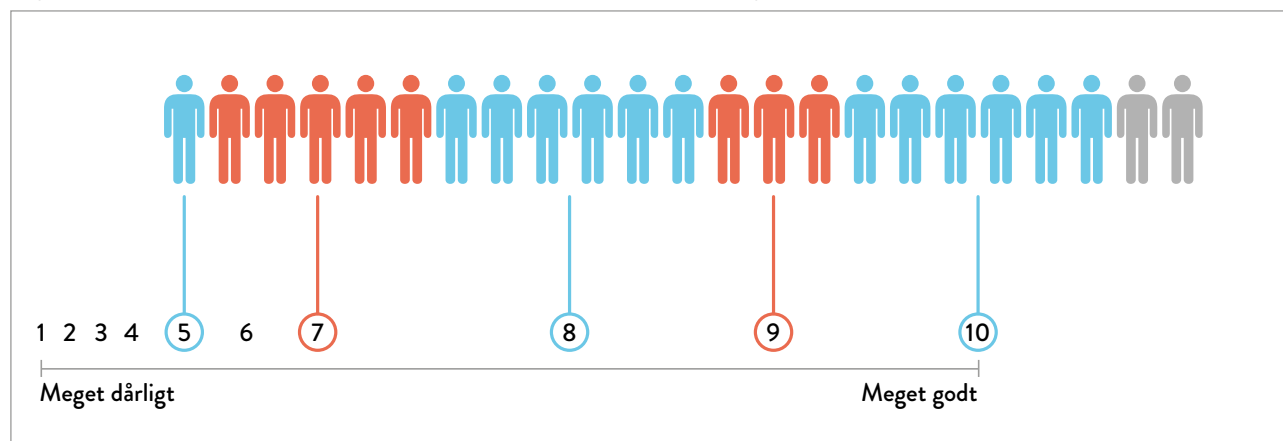
Blandt de 23 interviewede frivillige organisationer er der overordnet en stor tilfredshed med kommunernes uddeling af § 18-midler.

Organisationerne er blevet spurgt om, hvor godt de på en skala fra 1-10 synes, at kommunen samlet set håndterer uddelingen af § 18-midler, hvor 10 svarer til meget godt.

Af de 21 organisationer, som har svaret på spørgsmålet, svarer seks af de frivillige organisationer 10, hvilket svarer til, at de er meget tilfredse med kommunens samlede håndtering af § 18-midler. Tre organisationer svarer 9, seks organisationer svarer 8, fem svarer 7 og en enkel svarer 5. Overordnet er de frivillige organisationer altså overvejende godt tilfredse med kommunens håndtering af uddelingen af § 18-midler.

I udgangspunktet ser det ikke ud til, at der er en sammenhæng mellem tilfredsheden, og om kommunerne uddeler mange eller få midler pr. borger. I stedet kan organisationernes tilfredshed være påvirket af, om organisationen har fået bevilliget det fulde beløb, som de har ansøgt om, eller om de er blevet reduceret. Mange af organisationerne er glade for det beløb, som de har fået tildelt og har en forståelse for, at der er mange om budet. Flere organisationer påpeger dog, at puljen godt måtte være større.

Figur 2: Overordnet tilfredshed med kommunernes § 18-uddeling.

Note: På en skala fra 1-10, hvor godt synes du, at kommunen samlet set håndterer uddelingen af § 18-midler? (1 = meget dårligt, 10 = meget godt). Grå mænd symboliserer antallet af organisationer, der ikke har besvaret spørgsmålet.

Mange forskellige kilder til at få kendskab til muligheden for at søge § 18-midler

Blandt de interviewede organisationer har mange kendt til muligheden for at søge § 18-midler i mange år. Nogle nævner, at de har overtaget opgaven fra en anden i organisationen. Flere siger dog også, at deres kendskab opstod gennem deres netværk eller via deres arbejde i andre frivillige organisationer. Derudover har nogle fået kendskab til det gennem information fra kommunen eller frivilligcentret.

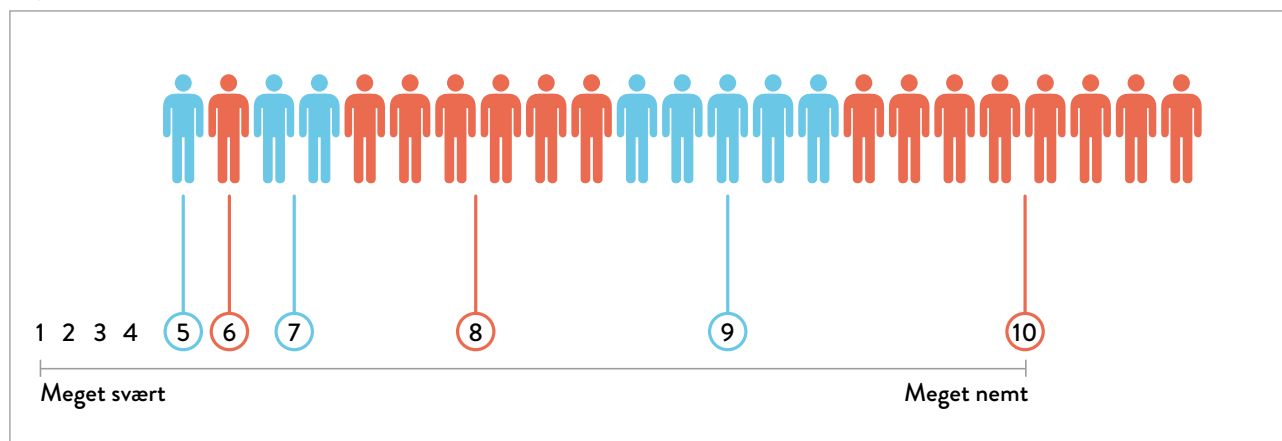
Tilfredshed med informationerne om § 18-midlerne

De frivillige organisationer har overordnet været meget tilfredse med kommunernes informationer om § 18-midlerne. Særligt er organisationerne glade for at få en reminder på mail om, at det er tid til at søge. Derudover deltager flere i informationsmøder og sætter pris på, at de har mulighed for at kontakte en frivilligkonsulent eller lignende, hvis de har spørgsmål.

Organisationerne har svaret på, hvor nemt de på en skala fra 1-10 synes det er at finde informationer om kommunens uddeling af § 18-midler.

Af de 23 organisationer, som har besvaret spørgsmålet, har otte organisationer svaret 10, hvormed det altså er meget nemt for dem at finde informationer om kommunens uddeling af §18-midler. 13 organisationer har svaret mellem 7 og 9 og kun to organisationer har svaret under 7. Det er altså forholdsvis nemt for organisationerne at finde de nødvendige informationer.

Figur 3: Tilfredshed med at finde informationer om § 18-midlerne.

Note: På en skala fra 1-10, hvor nemt synes du, at det er at finde informationer om kommunens uddeling af § 18-midler? (1 = meget svært, 10 = meget nemt).

Blandet kendskab til tildelingskriterierne

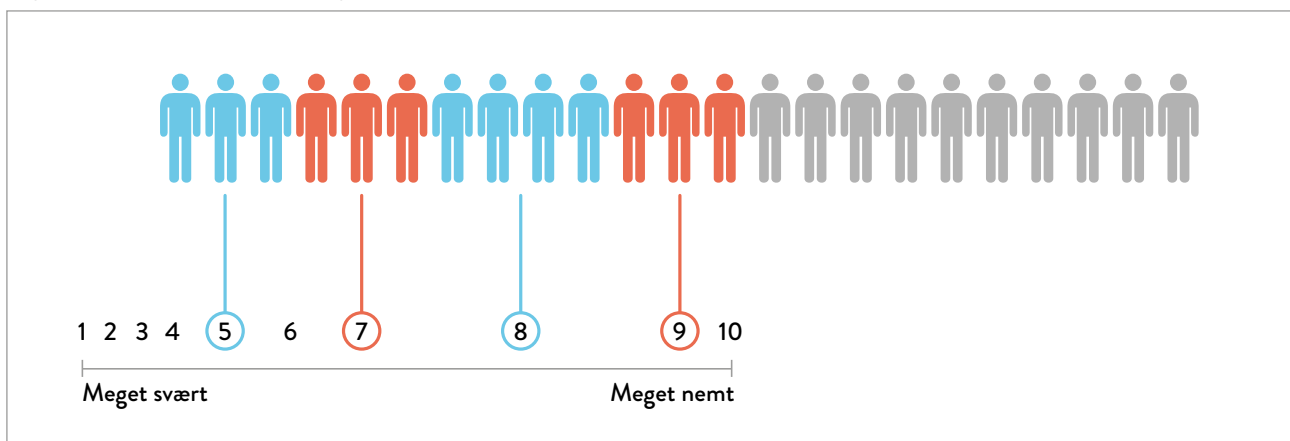
Der er blandt de frivillige organisationer et meget varieret kendskab til den respektive kommunens tildelingskriterier. Nogle organisationer er rigtig godt inde i tildelingskriterierne, hvor andre slet ikke kender til dem.

Organisationerne er blevet spurgt ind til, hvor nemt de synes det er at forstå tildelingskriterierne på en skala fra 1-10, hvor 10 svarer til meget nemt.

13 organisationer har svaret på spørgsmålet, hvoraf tre organisationer har svaret 5, tre organisationer har svaret 7, fire organisationer har svaret 8 og tre organisationer har svaret 9. Svarene tyder således på, at organisationerne overordnet synes, at det er forholdsvist nemt at forstå tildelingskriterierne. Der er dog også en del organisationer, som ikke har svaret på spørgsmålet, da de ikke havde et tilstrækkeligt kendskab til tildelingskriterierne til at kunne svare på spørgsmålet.

Nogle af organisationer giver udtryk for, at de ville ønske, at de kunne få midler til ting, som de ikke kan i dag fx husleje og kørsel.

Figur 4: Forståelse af tildelingskriterier.

Note: På en skala fra 1-10, hvor nemt synes du, at det er at forstå tildelingskriterierne? (1 = meget svært, 10 = meget nemt). Grå mænd symboliserer antallet af organisationer, der ikke har besvaret spørgsmålet.

Det bliver lettere at søge gang for gang

De frivillige organisationer, der modtager § 18-midler, er ofte gengangere, hvorfor ansøgningsproceduren er kendt. De fleste synes dog, at det var vanskeligt første gang, og der sættes pris på den hjælp, som gives i kommuner og frivilligcentre. Flere kommuner har indført elektroniske ansøgningsystemer, hvilket har krævet lidt tilvænning, men som nu fungerer godt og er mere effektivt.

Organisationer har på en skala fra 1-10 svaret på, hvor nemt de synes det er at søge om § 18-midler, hvor 10 svarer til meget nemt.

Ud af 22 organisationer, der har svaret på spørgsmålet, har ni organisationer svaret 10 og synes således, at det er meget nemt at søge om § 18-midler. 11 organisationer har svaret mellem 7 og 9, hvormed der kun er to organisationer, som har svaret under 7. Overordnet synes organisationerne således, at det er forholdsvist nemt at søge om § 18-midler.

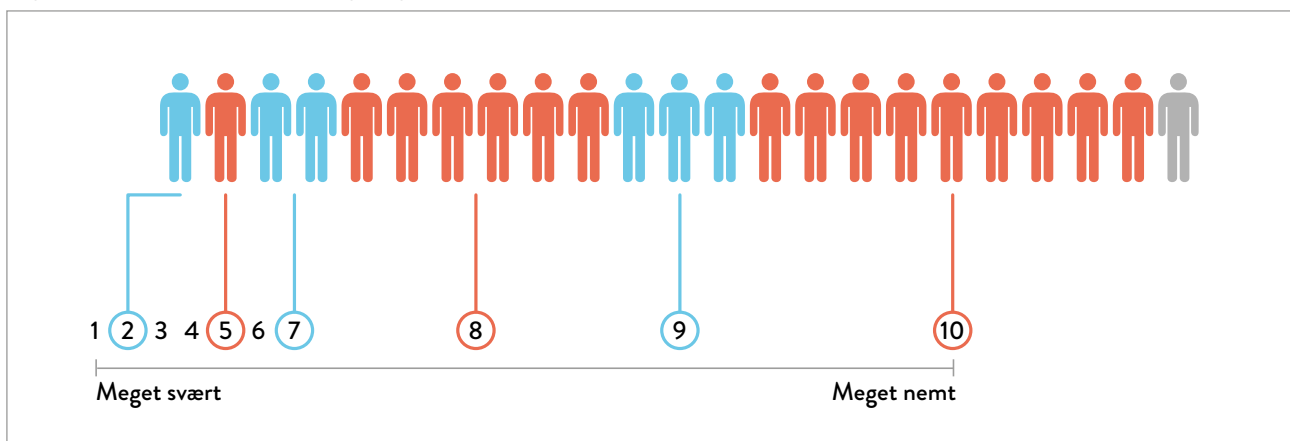
Nogle organisationer nævner, at de kan have lidt udfordringer i forhold til at opstille budgetter og regnskaber. Flere fremhæver dog, at det er væsentligt nemmere og mindre krævende at søge om § 18-midler end andre puljer og fonde.

Usikkerhed om bevillingsprocedure

En del af de frivillige organisationerne siger, at de ikke helt ved, hvordan bevillingsproceduren fungerer, og at de ikke får nogen begrundelse for, hvorfor de er blevet reduceret i beløb i forhold til det ansøgte. De ved altså ikke, om det fx skyldes, at dele af deres ansøgning ikke levede op til kriterierne, eller om alle organisationer er blevet reduceret, fordi der ikke var midler nok i puljen. Derfor efterspørger nogle organisationer en større gennemsigtighed i bevillingsproceduren.

Få organisationer undrer sig desuden over, hvad andre organisationer har fået i tilskud. Det kan både skyldes, at den pågældende organisation efter deres mening ikke er berettiget til tilskud, eller at de mener, at organisationen har fået for meget i tilskud i forhold til deres indsats eller aktiviteter. Dette kan både være et udtryk for, at tildelingskriterier ifølge nogle af de adspurgte organisationer ikke er de rette, og at der er uklarhed om bevillingsproceduren.

Figur 5: Tilfredshed med ansøgningsproceduren.

Note: På en skala fra 1-10, hvor nemt synes du, at det er at søge om § 18-midler? (1 = meget svært, 10 = meget nemt). Grå mænd symboliserer antallet af organisationer, der ikke har besvaret spørgsmålet.

7. § 18-midlernes betydning for organisationerne

Alle de frivillige organisationer har beskrevet, hvilken betydning midlerne har for organisationen, deres aktiviteter og indsatser og i sidste ende de borgere, som de er til for.

§ 18-midlerne har meget stor betydning for de frivillige organisationers virke

De frivillige organisationer har svaret på, hvor stor en betydning § 18-støtten har for deres organisation på en skala fra 1-10, hvor 10 svarer til meget stor betydning.

Af de 22 organisationer, som har besvaret spørgsmålet, har halvdelen svaret 10 og vurderer således, at § 18-støtten har en meget stor betydning for organisationen. Ni organisationer svarer 7-9, hvilket vil sige, at kun to organisationer har svaret under 7. § 18-midlerne har altså en meget stor betydning for organisationerne.

For nogle af de frivillige sociale organisationer er § 18-midlerne livsnødvendige og en forudsætning for, at organisationen kan overleve og gennemføre sine aktiviteter. For flere af de lokale

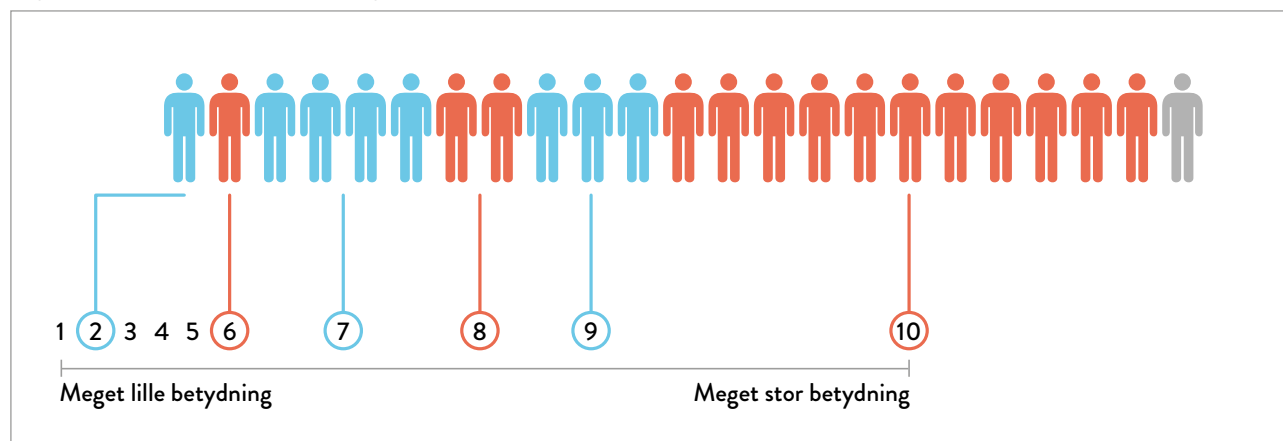
frivillige organisationer er § 18-midlerne deres hovedindtægt. Nogle organisationer supplerer med medlemskontingenter, brugerbetaling, donationer eller midler fra en hovedorganisation, men ikke alle har denne mulighed. Særligt er § 18-midlerne afgørende for de organisationer, som arbejder med meget udsatte borgere, som ikke selv kan bidrage økonomisk.

Uden kommunal støtte ville nogle organisationer lukke, mens andre ville kunne klare sig på anden vis

Hvis ikke de frivillige organisationer modtog støtte fra kommunen gennem § 18-midlerne, ville en konsekvens være, at flere af organisationerne enten måtte lukke, nedjustere mængden af aktiviteter væsentligt eller begrænse antallet af deltagere.

Andre organisationer ville modsat godt kunne klare sig uden § 18-midlerne, da midlerne primært anvendes til at gøre noget ekstra. Nogle organisationer ville desuden kunne få midler andre steder fra fx gennem en hovedorganisation eller ved at hæve medlemskontingentet.

Figur 6: § 18-støttens betydning.

Note: På en skala fra 1-10, hvor stor en betydning har § 18-støtten for jeres organisation? (1 = meget lille betydning, 10 = meget stor betydning). Grå mænd symboliserer antallet af organisationer, der ikke har besvaret spørgsmålet.

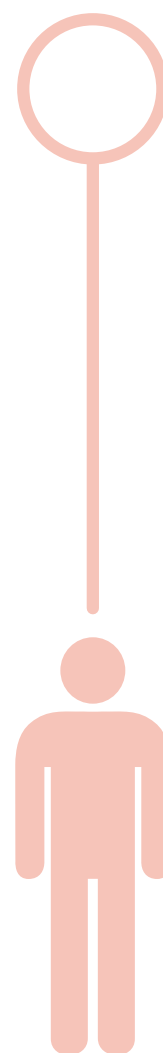
8. Metode og data

Undersøgelsen bygger på interviews med ti kommuner og 23 frivillige organisationer. Interviewene er gennemført af Frivilligrådet i april 2020. Der er blevet anvendt en spørgeramme til kommunerne og en anden til de frivillige organisationer, hvor spørgsmålene har taget udgangspunkt i kommunernes praksis eller organisationernes støtte.

De kommuner, som er blevet interviewet, er blandt dem, som i perioden 2013-2018 har ligget stabilt i forhold til at give en relativ høj eller lav § 18-støtte pr. borger. Samtidig er to til tre organisationer, som har modtaget § 18-midler, fra hver af disse kommuner blevet interviewet for at høre deres oplevelser med kommunens støtte til frivilligt socialt arbejde. Organisationerne er udvalgt, så de bredt repræsenterer den frivillige sociale sektor.

I undersøgelsen indgår der ikke organisationer, som ikke har søgt § 18-midler. Det skyldes, at formålet har været, at undersøgelsen skulle danne grundlag for en positiv erfaringsudveksling med fokus på praksis og midlernes betydning for organisationerne. Dette har medført, at det ikke vides præcist, hvilke årsager der er til, at nogle frivillige sociale organisationer ikke søger om § 18-midler.

Interviewundersøgelsen har vist, at regnskabstallene fra Danmarks Statistik, som de ti kommuner er udvalgt på baggrund af, rummer en del forskellighed fra kommune til kommune i forhold til, hvad der konteres på denne konto. Regnskabstallene kan give et overordnet billede af udviklingen i hele Danmark samt vise udviklingen i den enkelte kommunes § 18-forvaltning. Regnskabstallene giver dog ikke det fulde billede, hvis der ønskes et sammenligningsgrundlag på tværs af kommuner. Derudover er kommunernes forbrug til § 18-midler kun en blandt flere måder, hvorpå kommunerne kan støtte det frivillige sociale arbejde.

Frivilligrådet

Frivilligrådet er sat i verden for at bidrage til, at alle de mange frivillige, der gør en forskel for sårbare og udsatte mennesker har de bedst mulige betingelser og vilkår.

Frivilligrådet er et uafhængigt råd, som rådgiver socialministeren, Folketinget og andre aktører. Rådet består af 12 medlemmer, der alle enten er en del af eller har tætte snitflader til den frivillige sociale sektor. Det gør rådet i stand til at finde velfunderede løsninger til, hvordan den frivillige sociale sektor kan vokse sig større og stærkere. Rådet kæmper bl.a. for, at det ikke er for besværligt og bureaukratisk tungt at være en frivillig organisation, og at der er ordentlig finansiering til sektoren.

Se mere på vores hjemmeside og kontakt os, hvis du har spørgsmål.

 frivilligraadet.dk

 info@frivilligraadet.dk

